

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 20. децембра 1881.

Бр. 35.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 0, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Песник пред божић.

Не питајте за песника;
Пустите га себи сама;
Пред божић му дајте мира, —
Мир нек буде и међ вама!

Седи, седи, — прошлост гледи,
Разговара тугу нему;
Па полако, — не знаш како,
Он се створи у Витлему, —

Где се мајка бежућ' скрива
Мајка што ће родит' спаса;
— Та то нису сјајни двори,
Ту је слама до појаса.

Ту пастири, — зар пастири?
Јест' пастири — духа чиста,
Достојници да им руке
Приме, носе, хране Христа.

А како је ово звезда
Над јаслима што сад стаде?
Три је цара та довела,
Да с' поклоне „сунцу правде“.

Топло ј' души песниковој
Пред ти јасли кад поклечи,
И тај тренут' —
Нема речи.

* * *
А то песник само трен'о:
У сну отш'о с овог света; —
Пробуди се, а пред њиме
Ова песма, тек почета.

Хвата санак, санак бежи.
У недоглед пред њим хита.

Таре очи, — а све празно
Ту празнину песник пита:

Где је, где је она мајка
Што ће свету родит' Христа?
Где су, где су ти пастири,
Достојници богопримства?

Где су, где су ти царевн,
Што тражаху „сунце правде“?
А света им предводница,
Она звезда, где је саде? —

J. J.

Шетња по Новом Саду. XCVII.

Кад је оно пре кратког времена почео дувати онај јаки ветар отуд од Сегедина, те свалио неколико новосадских „цимера“ и карловачких баба, ја сам се одмах побојао, да неће дохватити и какав чврст карактер, те га из корена ишчупати и бречити о земљу. Високи људи, као што је дотични прота, у првој линији су изложени опасности, па онда нарочито високоучена господа, као н. пр. дописници „Пестер Лојдови“, а особито онај стрелац (♂), што је пред наш сабор онако дивно читао буквицу црној реакцији, што се искупила у Турском Бечеју и коју он називаше „reactionär-klerikale Sippe“. Док је пре обавештавао пештанску господоу, да српски народ има потпуну слободу и ујамчено право бирати себи патријарха и да за ових 200 година, од како бира, никад влада није силом кога намећала, сада саветује тој истој влади, да избор прогласи за неважећ и да намештање патријара узме у своје руке.

Стрелац је дакле страдао. Њему је ономадшњи ветар, што је дувао у Новом Саду, дакле у Пешту одуд из Новог Сада дошао, велика

посла задао, те да не добије ревму или улоге, он је окренуо opakлију по ветру, кад је писао.

Но кад је променио своје назоре и кад је учи- нио већ тај коњички скок, онда је требао — да га не познамо — да је и шифру променио, те место ♂ (стрелца), да је узео који други небесни знак, н. пр. ♃ (ован), или ♁ (јарац), или ♀ (шкорпија) или бар ♄ (водолија).

Но да оставимо суд о томе историји, исто- рија је неумитна и праведна, па ће се наћи ваљда какав Швикер, који ће ту ствар стручњачки пре- трести и лојдовога писца у седми Дантеов пакао експедирати.

А ми ћемо догле да пређемо на веселије ствари. Међу веселе ствари спада и женидба. Да ме не би когод рђаво разумео, то морам изреком изја- вити, да не мислим живот ожењеног човека, но же- нидбу, т. ј. предходне кораке на тај живот.

Ономад запитах једног свог познаника, који није баш сувише млађан, за што се не жени.

— Та био сам већ скоро свршио, но сад сам наумио да покварим.

— А за што то? запитам га.

— Та, брате, видиш каква су времена, ето при бирању патријара иду редом, па ако овако и даље устраје, може још и на мене доћи ред.

Ја сам му онако к'о чисто за право дао, но ни- сам хтео баш да изиђем с фарбом на поље, него му онако, к'о само да се нешто рекне, одговорим:

— Та жени се ти само, брајко, а ако баш не будеш за патријара изабран, онда ти не гине да будеш угоститељ Новосадске српске „читаонице“, јер и ту се већ по Европе изређало.

Него што тако тешко иде с патријаром многоме сам и ја сам крив.

Како то? питаће који читалац, који је заспао још пре, него што сам ја и почео ово писати.

Ево како.

Кад сам отишао први пут на сабор, баш је био избор потпредседника и перовођа. По обављеном из- бору, честитам дру Нила Максимовићу на избору. Он ће на то:

— Па баш „Стармали“ зар да ми први честита?

— Сматрате ли то за *Omen bonum* или *malum* (добар или рђав знак)?

— Ни *bonum*, ни *malum*, него баш *Star-malum!* одговори г. Ника.

Али ипак видим ја из целога, да нисам ја мо- рао баш први трчати да честитам; боље би било, да сам пустио кога другог, н. пр. господина Нада шког, бар би могли онда наде какве имати. **Аб.**

Свако питање има свој одговор.

(само га ваља наћи.)

Пит. Кад се говори о каквој великој лажи, за- што се каже „пресна“ лаж?

Одг. Јер „Преса“ уме највећма да лаже.

Пит. За што се јретко виђа мртав магарац?
Одг. Јер су нам очи пуне живих магараца.

Пит. Зашто се каже за нијава човека да је пијан као „сикира“?

Одг. Јер је пијан човек, баш као и сикира — на кратко насађен.

Пит. За што се каже „триста“ чуда?

Одг. Јер наши стари (од којих смо ту посло- вицу наследили) нису мислили да може бити три- ста шесдесетипет чуда (сваке године).

Пит. За што се каже за верна пријатеља да је „присни“ пријатељ?

Одг. За то, јер се многим људима присни, да му је овај или онај веран пријатељ.

Пит. За што Вук Бранковић није био уред- ник каквих новина?

Одг. Јер није хтео баш са свим да издаје срп- ски народ.

Пит. За што је више дана него-ли кобасица?

Одг. За то, јер богати неће сваки дан да једу виршле, а сиротиња не може да их купи сваки дан

Пит. За што у зиму не грми и не сева?

Одг. За то, да се може у тишини патријар српски бирати.

Пит. За што хајдуци иду у горе?

Одг. Јер им се не да, да иду у боље.

Пит. За што „Недељни Вакић“ неће да умре?

Одг. Боји се, да му не би Чакра написао не- кролог.

Пит. За што је арендатор новосадске Ђуприје скинуо Ђуприју баш у очи другог избора?

Одг. Јер су му телеграфирали да баш онда по- лази лед из Пеште доле.

Пит. — — — — — ? (ово пи- тање попуните ви сами, драги читаоци).

Одг. — — — — — Јелте да је за то?

Стрм.

Од десет педесет.

Лако је писати, кад човек не мора да измишљава, већ само верно да копира, што му је још тако живо у спомену.

За време мога службовања код градског топништва, догодило се нешто, што ме давно копка да замочим невешто перо у плесниво мастило. А пошто је јунак тога догађаја родом Бачванин, а знам да је и „Стармали“ Бачванин, то сам наумио, да њему приповедим што знам, а он нека отисне даље.

Баш у оно време године, у месецу фебруару, кад су у вароши односно у граду О. други људи (што се зову цивили) у највећем хуку фашанге терали, баш у то време, седим ти ја једном, као каплар, с уздишућим срцем и уздишућим цепом у солдачки угрејаној соби и премишљам, како би то било, кад би било друкчије; или како би те друкчије било, кад не би било овако, — кад наједаред, ал ће рећи неки од војака, по имену Гавра, родом из С. у Бачкој:

„Јесте чули, госп. капларе, ја кад бих данас имао 10 фор. ја би одмах за 50 фор, платио „цех“. Фашанке би провели боље него обрштар, — частио бях сам читаву кумпанију, — јест тако ми бога, госп. капларе, то би било за приповест. А то би платио, — знате-ли ко? — то би платио Чивут Арон, она уља што је брат Милошу јесенас одерао кожу, — што му је на 30 фр. зајма за три месеца исисао 40 фор. интереса.

„Чусте-ли, момци, шта овај гуди?! — рекох ја — Гавра вели да би платио за 50 фор. вечеру, кад би данас имао само десетицу.

„Јест, живота ми, г. капларе, само да је од куда пусти „ценер“; па ако не учиним тако, не марим за „дункли“, — учинио бих сам ребелију, да би се сав гарнизон забленуо.

Љубопитство не даде ми мира ни покоја, рад беах видети шта би тај Бачванин измајсторисао. Па пошто сам имао у постави једног цена неки (последњи) 6 фр. узајмим од фирера још 4 фр. — подигнем скунаторених 10 фр. у вис, да их виде сви момци који ту у соби беху, — па их онда уклоним Гаври у шаке и рекох: Ево ти десет форината, Бачване, па сад гледај шта ћеш, јер ако не учиниш што си рекао, тешко твојој кожи, чујте ме, момци, ако он своју реч не одржи, прва ће му каштита бити од мене, мораће десет ноћи код свога кревета на једној ноzi стајати.

„Није тога доста, г. капларе, ми ћемо онда њему још и друкчије судити, ми ћемо га, колико нас год има, све до ускрса, сваки дан по два сата оседлана јахати; — рекоше у соби испуљени, сад нешто раскокотани момци.

Гавра па ни речи. Он зграби новце, огрну свој мантил, па се упути право у варош великој улици.

А ја се упути за њим; јер ми жао беше мојих десет форината, којих је судба тако неизвесна, и брзим кораком, да га само не изгубим док још није посао отпочео дођем и ја до велике улице (у којој живе многе још веће улице), као што је н. пр. Чи-

вут Арон, што је брат Милошу узео 40 фр. интереса на 30 фр. зајма за три месеца. Ту опазим Гавру пред једним од већих тако званих „тандлераја“. ту он на вратима завирује а новце држи у руци; Прођем му ближе и запитам га шта је намерио.

Та ман'те се ви мене, г. капларе, то је сад мој посао. А ја што рекох не порекох, рече Гавра и остаде ту, једнако кроз врата завирујући.

Шта знадох да чиним. Удалих се од њега за неколико корака, извадим турски дуван (из футошког вилајета) и станем правити цигарету да пушим.

Не потраја неколико тренутака, кад ал на истим вратима, где је Гавра завиривао, укаже се један Чивутин тандлер, јамачно господар из тога дућана, и он ослови Гавру овако:

„Шта хоћеш ви драго мој? Ваљда идите на урлауб, па хоћеш да пазариш нова хаљина? Хајде само нутра! имам лепа ствара, — све јефтина па лепа.

А мој Гавра начини блесасто лице, као да је овај час из луднице утекао, и вељаше: „Е, та не треба мени ништа, — већ ја тражим оног господина, што ми је јуче узајмио десет форината, хоћу да му их поштено вратим, ево новци, — само што га добро не познајем, па не знам коме да платим.“

„О, баш добра ви мој господин солдат, — та зар ви мене не познају; та за бога ја сам тај била, ко вама јуче цен гулдн узајмила, — одите само унутра да ми платите!“ — говораше лукави Чива.

„Добро дакле, кад сте ви, ево вам ваши новци и хвала вам на пријатељству, које сте ми учинили,“ рече Гавра и уђе с тандлером у болту.

(Свршиће се.)

М а п а.

Кастели приповеда: Узмем мапу једну преда се да тражим на њој неко место. Дође ми к асталу Тома, мој послужитељ, и запита ме, шта је то? Ја му кажем, да је то хартија, на којој се могу наћи све земље, воде, градови, вароши па шта више и села. Тома се чудило томе, и запита ме: „А би л' ви могли наћи место, где сам се ја родио — Рабс? — Дабогме, одговорим му. Онда ме он даље замоли да потражим и видим, да л' је још жив његов стриц, опанчар“.

Пред божић.

Желимо нашим читаоцима за божић ове ствари:

1. Печено прасе са салатом.
2. Добре зубе.
3. Лепу куварицу.
4. Доброг шиљерца.
5. Трезвено појутарје.
6. Весело „Рождество твоје“.
7. Новац у чесници.
8. Да не читају тај дан новине.
9. По вољи патријара.
10. Лаку благу ноћ.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

△ Пре две године описао сам у овом листу, како се деца у Новом Саду играју сабора. И сада би описао, али сада се не играју деца сабора.

Ж Кад би се наредило да се још једанпут бира, и кад би међем случај опет оних 11 гласало за Анђелића, онда би он имао (12+11+11) управо 34 гласа, а толико му је „Турски народ“ још о посланичким изборима и прорекао.

§ Богме ако се и дуже буде тако отезало са проглашењем патријара, то ће међутим онда и високо пр. г. Теофан остарити, па ће се онда као и за Стојковића рећи, да је стар, није за тај посао!

⊖ Стојковић би се још могао „рехабилитирати“ али Анђелић никад ни до века!

× Београдски митрополит Михајило признаје, да је ова наша неизвесност с митрополитом већа душевна тортура него оне Стојанове представке против нега.

☞ Писменик Рашић тако се забунио и расејао услед дочека од стране својих бирача, да сад не уме ни име своје Рашић да напише, него у расејаности све му иде из пера Шићар.

⊖ Један чебски ловац се чуди од куда је снег, што је ономад освануо, бео, кад је пао ноћу при црној помрчини. Е добро, ал' од куда нам је онда један великодостојник црн, кад знамо да је пао у по дана (при неком избору)?!

⊖ Ходници у нашем новосадском позоришту између скамија и зида тако су уски, да не би ни Сара Бернхардова могла без велике сметње проћи, а да шта би тек било, кад би — но сачувај нас боже и помисли те!

⊖ „Турски народ“ вели за једног изабраника народног да је „са неморалног живота давно заслужио да је у манастир стављен“. Па зар је манастир кућа, где се неморални људи смештају?

⊖ Истом листу је неправдо, што је сабор изабрао владику Теофана за патријара, те у екстази пита: „Шта ће да каже о делу овом стран свет? „Шта ће да каже римокатолички кнез-примас Шимор?“ — Дакле чујте срби браћо, кад бирате патријара, ви треба да се осврћете који ће бити по вољи страном свету и католичком примасу Шимору, а уједно ћете онда угодити и „Турском народу“.

⊖ Отуд од Пешта долази нам силан лед, да нас бије; код Карловаца је већ загустио. Проту наведи су на танак лед.

Ж Мађари зову град Петроварадин „мађарским Гибралтаром“. Е па онда је право имало оно Чивуче у „Стиксу“ што је рекло да су Карловци у Шпанији!

? Магарчев брег у Карловцима умољава уредништво „Стикса“, да њега од сада зове „Пиренејима“.

! Број 13 умољава надлежне научењаке, да не броје њега више у несретни број, јер то би сад много боље доликовало броју 11.

⊖ Швикер намерава идуће своје објективно написано исторично дело посветити проти **Бр!!**

⊖ Боже мој, Сомбор је тако велико место, па још до сад није имао свога бискупа!

Аб.

П у с л и ц е.

У Варшави једно чивуче, које су због недеља вијали, да одврати пажњу са себе, повиче „ватра!“ Због тога лажног аларма догоди се велика несрећа. Још се не зна за цело је-ли то чивуче род оној новинарској чивутарији, који лажним гласовима из српских крајева алармирају цео свет.

Пошто је „Недељни Хакикат“ толико пута Милетића убио и за мртва прогласио, сад га моли, да се својевољно уклони с пута, јер тако раде карактери кад виде, да им борба нема успеха. То је он управо хтео Анђелићу да каже, али се није усудио да апелира на његов карактер.

Пронео се глас да је г. Анђелић већ преселио своју кујну у Карловце. Два турско-новосадска листа опровргавају тај глас и веле: То није истина, да је он преселио своју кујну у Карловце, јер ево ми смо још ту, у Н. Саду.

„Српски Вакит“ копа јаму изабраном српском патријару г. Теофану, — и незнајући ништа друго рећи назива га „веселим патријархом.“ (Наравна ствар, њима лежи у интересу, да добијемо „жалосног патријарха.“)

За Дон-Германа они веле, да је тако чист и светао, као да се окупао у Стиксу.

Али не — брудер Јаша и то признаје, да Дон-Герман „није баш врло симпатична личност, — али читаоце своје теши теме што додаје, да „није сваком дато светитељски изгледати и Богу служити.“ (Уф, боже, по-дај Дон-Герману још неколико тако паметних и искрених пријатеља!)

Ћира. Хоће-ли добити наш изабрани патријарх диплому?

Спира. Ја не знам је-ли то обичај. Ваљда ће.

Ћира. А како се каже диплома маџарски.

Спира. Oklevel.

Ћира. Оклевил, — оклевил. Долази-ли то од оклевања? Или можда оклевање долази отуда?

Ћира. А божићни поклон, немачки се каже Christbescheerung. То већ знам.

Спира. Тако је. Али то ми је опет нешто здраво налик на маказе.

Ћира. Пак?! — камо среће, да добијемо такве маказе, којима би могли пресећи све мреже и вигове, што су се оплеле око наше аутономије и редовног стања наше цркве и школе.

Ћира. Несретници шушкају и ово: Ако се Герману повлади, да нам он кроји капу по своме ћеџу, он ће метути Јоту за доглавника у стварима наше аутономије.

Спира. Али аутономија са Јотом на челу, морала би се онда читати и изговарати: Јаутономија. И онда боље да је и нема, — је-ли?

Ћира. Тако је и није друкчије.

Жарке очи.

Твоје жарке очи
Ужегле б' цигару!
Рече Миша, гледећ'
Невестицу Сару.

А после венчања,
Он се наругуши.
Очи исте, али —
Он не сме да пуши

Реферат г. Стеве Јоановића.

Кикиндског посланика, на угарском сабору.
(По стенографским белешкама).

Председник. Позивам г. референта да у ствари Верховајевој даде извештаја, имао је шест недеља времена да проштудира акта, односно пресуду суда од 15½ врста.

Референт (Стева Јоановић). [Ни бекнути].

Табло!

!! Нос у нос !!

(Кикинђани се поносе као брчним пером и веле: И опет ћемо га бирати, до душе не за посланика саборског, али ће добар бити за женијалног кибца при дураку).
Аб.

ТЕЛЕГРАМИ.

Пуна поуздања молба српске аутономије, послата горе у вис. Ја сам у највећој невољи. Глад ме мори. Ако ми што пре не пошљете једну земичку, ја скапах од глади. Али пошто ја ни досад ни сам навикнута на здраво мекане земичке, — то би ми могло шкодити. Зато препорочно молим, да та земичка, коју очекивам буде потврда.

 „Стармали“ својој пошт. публици. Још који дан и „Стармали“ ступа у пету годину свога живота, а до сада је већ дошао до тога искуства, да је највећа цигурација, ако му се претплата пошље још о божићу. Јер о новој години нагрну стотине други ситни издатака па се публика збуни а „Стармали“ још већма, — не зна је-ли жив или мртав. — Де покажите нам, да сте и ви стари, — али не мали.

Беспослен хирург.

Наш дебели хирург Ника
Ваздан седи у кафани
Тхе, — кад нема болесника,
Он — време тамани.

Са Дијете.

Председник. Сад молим извештача, посланика кидинског, господина Сабовљевића, да нам каже свој извештај. Ја знам да је он у свако доба спреман.

Гласови. Г. Сабовљевић био би спреман, али није изабран. Него неки С. Јоановић.

Председник. Даклем молим неког г. С. Јоановића да чујемо његов извештај.

Гласови. Он је до душе изабрат, али није спреман. Ено га где бежи кроз мала врата.

Председник. Нека, нека, он је још мали па се стиди.

Стармали. (Телеграфира кикинђанима.) Помозите му стидити се. Јер тако здраво стидити се, како је овом приликом потребно, — то није кадар сам један човек.

Најновије бачванске песме.

I.

Будим, Пешта, вешта па намешта.
Познајем јој швалера и кера;
У швалера вера ко у кера, —
Кера лаје, Пешта леба даје.

II.

Зелен ора, дебо хлад
Љуби дико док си млад
Љуби, љуби, — гледај, гледај, —
Само не уједај!

III.

Молим оца, молићу и стрица,
Да ми даду дрвена колица
Да посадим мога бангалоза,
Да се мало по срамоти воза.

IV.

Хвалила се карловкиња млада
Сад разумем шта је то парада,
Банда свира, у уши те дира,
Нове ноте, — ал за старе проте.

V.

Што ме моја напопала нана,
Да ја љубим наметник-Германа.
И умрећу, љубити га нећу.
Дај ми дику, — нећу наметнику.

VI.

Што год има испод Тисе села,
Сваком треба хиљаду амбрела.
Киша иде и тамо и амо,
Још ћеш искат', да ти амбрел дамо.

VI.

Ваше коло малено,
Ал је само шарено.
Наше има и гајдаша, —
Не зове се Јаша.

Бадава, погрешно је.

Колико љубим и поштујем подпредседника нашег црквено-народног сабора, али морам признати да је у последњој седници нешто погрешено.

У извештајима сам читао да је г. кр. комесар у јавној седници замолио г. подпредседника Нику Максимовића, да му каже његову адресу, како би му мого јавити кад ће се сабор опет састати, — а овај је то пропустио да учини (бар није учинио у јавној седници у којој је и питан.)

Ја држим да је то погрешка. И по дужности „Стармалској“ не могу преко ње ћутом да прећем.

Стармали.

Песник — пророк.

Из Пеште нам јављају, да се сада тамо појавио нов песник, који је уједно и пророк.

А то није нико други него главом (и носом) познати госп. Пулски. Он бо је написао позоришну игру, која је већ и представљана у Пешти. Тој својој драми, првсциу своме, дао је име „Н а с е о.“

Сак се сви чуде, одкуда је песник у напред знао да ће насести.

Вест из Беча.

Опет један црни случај
Регистрира варош наша
Један човек пост'о жртвом
Залогоја наприкаша.

У цигански сокак отш'о
Тај залогој наприкаша.
Дај доктора! — Доктор дође,
Али га је мртва нашо'.

Није доста мртвом само
Очитати оченаша.
Треба мислит', шта нас учи
Тај залогој наприкаша.

Последње су речи биле
На издаху друга наша:
Ој Бечлије, браћо драга,
Чувајте се наприкаша!

У Бечу

Гаша.

Народни обичаји на божић.

У српском народу има врло лепих обичаја, од којих Вук многе ни споменуо није: Тако н. пр. имају Срби о божићу обичај, да узму флашу с вином, успу вина у чашу па онда то испију; ово се често понавља, већином уз певање „Многоја љета“; за тим домаћица донесе чорбу па онда и друга јела редом на сто, а при том обично не заборавља ни на печено прасе; домаћин и остали гости ваде из чиније печење, узму нож и виљушку, исеку, па онда нож оставе а виљушку из леве руке превесу у десну и ваде залогоје, па трпају у уста; домаћица је обично још пре ручка купила на пијаци целера и кромпира, па то исекла у једну чинију, па онда из враџбине прелила зирћетом и зејтином; ту смесу назива прост народ „салатом“ и држи да ју је боље јести него тричну киселицу у божићни или ускршњи пост. По варошима се узму још (на вересију) и неке такозване торте, које се једу поред „фрише фире“ и других православних обичаја. Младићи и девојке (по варошима) говоре међу собом немачки и разбирају, кад ће бити „бал“ или „кренцхен“; старији пак узимају вечити календар и у трипут прочитају кад излази термин којој „вексли“.

Има и других лепих обичаја о божићу, особито код наших момака, који се обично завршују ледкарским „Visum reperitum“.

Скупио по народу Аб.

☞ Радосна вест ☞

ЗА СВЕ ЧИТАОЦЕ „СТАРМАЛОГ.“

Знамо да ће се сваки наш поштов. претплатник од срца обрадовати, кад му јавимо, да се са идућим бројем навршује и последња четврт не само ове 1881. године, него и „Стармалог.“ А још већма ће заиграти срце од радости свакоме, кад га из поузданог извора извистимо, да треба да обнови претплату за идућу четврт „Стармалога“, који ће и без благослова Анђелићевог и од нове године да излази, ма то римском папи и не било по вољи.

Држање „Стармалога“ стаје наш народ много јефтиније, него држање сабора, а нашу привилегију, коју смо вам пређашње четврти дали, сада поново потврђујемо, и велимо: *licetque vobis* (да вам је слободно) бирати по вољи којим путем ћете нам послати новце: или приликом, или у запечаћеном писму, или поштанском упутницом и т. д.; ко нам пошље 11 претплатника тога ћемо сматрати за клерикалца, али нама милог и честитог, а ко нам пошље 53 претплатника, то ће тек бити прави народњак, поштен и ваљан човек, који је свестан свога задатка и који је заслужио да му повесница име златним словима забележи и потомству као узор од карактера и родољубља на вечита времена сачува!

Ово је било све озбиљно речено, а сад ћемо нешто и да се нашалимо:

☞ Цена је „Стармалог“ 1 фор. а. вр. на четврт године. ☞

Наклада „Стармалог.“

Одговори уредништва.

Ар-Кадији. Кад би то тако било, као што ви (канда) мислите, да за лепу песму не треба ништа друго само лепих срокова, онда дабогме да би ваша песма била једна од најлепших, а најлепша би била ова:

„Кажи цура
ко те гура?
Ђура —
Из Мајура.“

А. М. Сами увиђате да не може бити друкчије; па на што онда трошити речи.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Дао сам у штампу као прилог за новију историју народа српског дело:

СТЕВАН П. КНИЋАНИН

НАРОДНИ ВОЈВОДА СРПСКИ

У овој књизи изложен је живот његов и рад — од колѣвке до гроба.

Књига ће бити велика преко 5 печатани табака, а цена је само 1 динар.

Скупљачима једанајеста књига на дар. Претплата се шаље потписаном.

Београд 8. Децембра 1881 год.

Андра С. Књићанин.

Професор хемије, поч. потпоруџик.

Претплата траје најдаље до конца децембра 1881 год.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје двадесеттрећем броју за 1881 ове чланке: 1. Плашљив Гавран песма од Чика Јове (са сликом). 2. Дете без мајке 3. Брабац песма од — ар Ар — 4. Наши разговори II, од браца Мите. 5. Несретна Кафина, жалосна игра (са 10 слика — свршетак). 6. Не одлажи, 7. Кртица (са две слике) 8. Разна боја короте, од браца Мите. 9. Лакомислени владар од браца Мите. 10. Решење даштања. 10. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9 — „Невен“, чика Јовин лист, излази два пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године, и шиље се на адресу

Штампарије А. Пајевића
у Новом Саду.

☞ Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас. ☞

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА

СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ

У ГОД. 1882.

Са идућим бројем навршује наш лист прво по године свога излажења.

За ово кратко време ми смо једва имали прилике, да упознамо српску читалачку публику са правцем у коме мислимо овај књижевни и уметнички рад развијати.

Ми смо потпуно задовољни са лепим признањем кога је стекао наш лист не само у интелегентном делу нашега народа но и у иноземству — али то признање мора се исказати још у већој материјалној потпори, у обилнијој претплати, па да одговори оним грдним материјалним жртвама са којима је скопчано издавање овако великога, овако богато уршенога листа као што су „Српске илустроване Новине.“

Издавач листа не ће ни у доидућој години презати од те жртве, јер је уверен, да ће читалачка публика у новој години из свију српских крајева родољубиво похитати, да још обилнијом претплатом потпомогне ово књижевно подухеће. — Од те живље и обилније материјалне потпоре зависи једино, да се овај лист још боље усаврши и по забавно поучном му садржају и да се још бога-тије илуструје нарочито оригиналним сликама из српскога живота.

Когод се разбира у овој врсти техничке израде листа знаће, да је лепа и уметничка израда ори-гиналних слика скопчана са грдним трошњом. Зависи дакле једино од обилне и сталне прет-плате, хоћемо ли моћи у новој години доносити у листу још у већој мери слика које нам израђују српски уметници.

Издавач листа је у свези са накладом готово свију већих страних илустрованих листова и по томе ће наш лист и у новој години моћи доносити најодабраније туђе уметничке производе.

На забавно-поучном делу радиће у новој години велико коло наших сурадника коме приступају све боље снаге у нашој књижевности.

Ми ћемо са своје стране тежити и настати, да „Српске Илустроване Новине“ буду у доидућој го-дини садржином својом што богатије а обликом што лепше — јер се уздамо по дојакошњем одзиву, да се српска читалачка публика пренула из неповерења свога којим је пратила оваке радове у нашој књи-жевности, те да ће живљом, родољубивом материјалном потпором радо помоћи, да српски књи-жевници и уметници могу што боље и лепше продужити, развијати и усавршити свој рад око про-свете српскога народа.

„Српске илустроване Новине“ излазиће у год. 1882 два пута месечно на два табака и то сва-ког 15-ог и последњег дана у месецу а доносиће у своме забавно-поучном делу изворне одабране при-поветке, романе, путописе из српскога живота и крајева, преводе и прераде из словенских књиже-вности, поучне чланке и расправе из свију грана науке и уметности а садржај тај биће у сваком броју урешен са 5—6 уметнички израђених слика из српскога и словенскога живота и слика од опште културне вредности.

„Српске илустроване Новине“ стоје на 3 месеца 2 фор., на 6 месеца 4 фор., на годну 8 фор. За Србију 6, 12 и 24 динара.

Претплата из Аустро-Угарске и осталих земаља шиље се издавачу штампарији А. Пајевића у Н. Саду а из Србије књижарницама В. Валожича и Петра Ђурчића у Београду. Учинићемо по-ребне кораке, да се наши претплатници из Србије претплаћују на лист сваки код своје поште.

У Н. Саду на Туцин дан 1882.

Ст. В. Поповић,
уредник „Српских илустр. Новина.“

Штампарија А. Пајевића,
издавач „Српских илустр. Новина.“

Молимо славна уредништва српско-хрватских листова, да овај оглас у своме листу прештампати изволе

Штампарија А. Пајевића у Новом Саду.